

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Нешто о колери.

Свакој беди добро је
Погледат' у лице,
Премерит' је погледом
Од А до ижице.

И колера ј', да богме,
Неки божи тресак,
Зато немој, брате мој,
Да загњуриш према њој,
Као оно тица ној
Главицу у песак.

Боље ју је гледати
Док је у Туљону,
Него кад се примакне
Нашему кордону.

Док санитет припрема
Карбол на тенане,
Погледајмо колеру
С неке друге стране.

Колера је, истина,
Гарашанске прави,
Ког ухвати за гушу
Радо га задави.

Колера је ј'ш уз то
Германове среће,
Наметне се баш тамо,
Где је вико неће.

Она има још уз то
Ки ливско начело,
Тамо ниче, где је нешто
Трухлити почело.

Њезино је јунаштво
Из Тисиних б'ра:
Ко се боји, онога
Највећма обара.

И заиста, колера
Кукавице тражи,
Овај је сигурнији,
Који се куражи.

Комплимент јој шарати
Ципелом и петом,
И руке јој пружати
С опортунитетом.

На колена понизно
Падати пред њоме, —
То би било најлуђе,
По рачуну моме.

Зато, браћо, сваки нек
Страх за пећку баци, —
Свакој хали најбоље
Одолу јунаци.

Д.

Шетња по Новом Саду.

CLXXXVIII.

Ова људска филоксера, што влада у Тулону и Марсељу још никак да се смири, те човек кад узме новине у шаке, а он место да чита какве радосне вести, како Тиса даје у Гесту соареје, како се у Будапешти зидају булвари, како Абердара часте у Смедереву, како поп Дива кортешује за Гиду Рохонција и како онај учитељ разбија деци главу кључем од капије, — место свега тога читамо жалосну статистику, црне цифре о томе, како сићушна биљчица једна, колерин бацил, који је невидим и слабачак тако, да би их мало дете могло милијонима милијона на једанпут одувати кад би пред њим на столу били нагомилани, како тај сићушни и невидими створ божиј обара немилице најлеменитије створење божије, човека, одареног разумом и умом, који жељезнице и телеграфе измишљава и звездама путове мери!

Нема ваљда читаоца новина, који са страхом не отвара нов број новина, кад му га донесе писмоноша

(пошто су га најпре поштански експедитор, и његови гости: сеоски натарош, попа и сапуница из оближњег села отворили и прочитали на пошти). Страховање, да не ће нов број донети нове црне гласове и веће цифре несретнице, учинило је, да смо на новине, н. пр. „Пестер Лојда“, „Немзет“ и „Видело“ чисто већ омрзнули, и не праве нам ти листови више оне радости, што су нам пре правили, док су нам доносили извештаје са избора посланика за угарски сабор и извештаје са купштине Абердарове у Нишу.

Него мени јако упада у очи, што је колера а дошла у Европу баш сада, кад нам и филоксера винову лозу тамани. Изгледа ми чисто, да и неке логике има у тој ствари: кад је мање људи, мање ће требати и вина. Али за вино је опет лакше: њега ће нам надокнадити наши мили Чивути, јер они умеју вино и без винове лозице продуцирати, напротив пак што колерина биљчица губитка нанесе, то нам нико надокнадити не може, као год ни оне луде губитке, којим толики чести ратови између појединих држава људство усређавају.

Кад човек узме на ум да је колерин отров ма-ла биљчица, па тамани животињу (човека), а напротив да је филоксера животињица, па тамани биљку (винову лозу), онда видимо и без Дарвина, да у природи постоји љута борба између животињског и биљског царства.

И то нам пре изгледа наравно и лакше опраштамо, него кад видимо како у ратовима, животиња против животиње — или не, нећу животиње да вређам — човек против човека убојним оружјем иде да га стамани са света, па кад то видим, да разуман човек против разумног човека тако гадно војује, онда праштам и колери и филоксери, јер

колера није доказала Питагорина правило, ни изумела парну машину, а филоксера није израчунала закон о кретању земље око сунца, нити је пробушила тунел Монт Сенијски.

Него и та Француска вам је благословена земља! Од ње нам прети колера, од ње смо добили филоксеру, и од ње нам долази свака најновија мода, све дакле ствари које нас упропаштају! А то је све ваљда с тога, што је та земља на врху цивилизације: да нема Француска морских лађа, не би доспела тамо колера; да нема тако славна вина и винограда, не би се увукла филоксера; а да нема тако славних фабрика, салона и индустријских завода, не би нас усређавала њихова мода, која нам на фини начин и последњу крајцару посредством поште, жељезнице и миле супруге у Француску однесе. Тако дакле цивилизација вуче за собом саму несрећу! А кад сте ви, молићу, чули, да на северном полу међу белим медведима влада колера? Или да се на леденом мору настанила филоксера? Или да је у Бразилијанским шумама овладао на новија Париска мода?

Има још и многих других зала, што нам их цивилизација, уметност и индустрија, доносе. Да није тога, не би било ни штампе, а да није штампе, не би било новина ни порезних књижица.

Да нема цивилизације и индустрије, не би било, ни шиваће машине, те не би наше шваље имале на чему прси кварити.

Да нема цивилизације, не би било ни државних одветника, те се онда у уљманској ствари не би имао ко бламирати.

Да нема индустрије, онда се не би правили мидери, него би се онда Абердар по пре-индустријском начину морао облачити у биволску кожу.

ПОДЛИСТАК

Ил' не ваља поп ил' не ваља село.

Трагично-комична збитија.

Триста, без попа вишта.

Дакле између оних триста хиљада хумореска, које ће још „Стармали,“ (ако бог да живота и претплатника) пред публику своју изнети, треба да се нађе бар једна и о попу. А за тај посао згодног попа нашао сам ја у селу, које има некако са свим криво име, за то ћемо то село назвати Кривоје.

Част и поштење свештеничком чину, његов је задатак велики и племенит, но кукоља се нађе и у најбољој пшеници — а „кукољ ваља требити,“ тако сам ја чуо баш из уста врених и ваљаних свештеника, — али како да се треби ако га будемо сами прикривали и забашуривали. За то држим да добрим свештеницима неће бити неправо, што ће се из ових мојих редака помолити једна рука, са дугачким кажипрстом, па коме тај кажипрет, на врх носа падне, то је главом поп Парца из села Кривоја. Поп Парцом га назвах ја само за то, да не квари име онога великог српског јунака, чије име у подсмех носи.

Елем Парца је био поп у селу Кривоју, у том селу била је и црква и ма да је село имало на 500 пореских глава, опет за то поп Парца се једнако жалио и це-

лом свету дозлогрдио, како је чисто осуђен на епитимију — јер мора сам у цркви и да кади и да пева за певницом и да ђаконише с амвона и да чита ектеније и све остале — црквене процесе.

Но кад већ споменух процесе, поп Парца је био пун натучен самих процеса, сав је зарастао у процесима; десна му је нога с левом процес водила, — трла се једна о другу, косила се, као код неке четвороножне животиње. Ако ђаволи сељаци не лажу, он је за динар неплаћеног бира, што га није примио докле је још био чак у другом округу, трчао целих десет година, бар у недељи дана по једанпут и водио за све то време с општином парницу па потрошио 100 динара — а парнице пије добио. И чудо што је био несрећан у парницама — одовуд одонуд па се на њему кола сломију; он обично потера зеца, па истера курјака! потера с добре по њега стране, па изађе зло.

Оно мој попа Парца није учио баш какве велике школе, поред толике његове промућурности, но мало код калуђера и манастира у Бугарској где се родио, научио срицати и толико тек писати, да уме поунити лист хартије с потписом свој имена и презимена; за то је страшно мрзис на свако новачење у цркви и њеним стварима, јер кад прописаше нове протоколе умрлих, крештајемих и венчајемих — нашем поп Парци, како је био слободног духа и непомућеног погледа, — страшно су биле на сметњи узано штамп не рубрике тих протокола и на послетку зар је

Да није цивилизације, не би било ни карата, те би наше госпође морале по примитивном начину из древних времена саме своју децу чувати и саме их хранити и успављивати, а не би имале слушкиња, које их данас у ово цивилизовано доба замењују.

Да нема цивилизације, не би било ни уметности, да нема уметности не би било ни славних молера а да нема славних молера, ко би онда у Чурушкој цркви намоловао оног св. Јована са шест прстију?

А што је најглавније: Да нема цивилизације, не би било ни календара, а да нема календара, не би се знало кад наступа нова четврт за претплату на „Стармалога,“ овако пак зна сваки претплатник, да је ово сад први број у овој четврти, те ће одмах на велосипеду отрчати на пошту и обновити претплату за времена док се лист није разграбио, те да не остане без њега, јер боље је бити на овој врућини и без комараца, него без „Стармалога“.

У ш т и п ц и.

§. Хрватски сабор је дакле затворен; по Давид Старчевић је још на „Слободи“ (Лист његов „Слобода“ још излази).

* * *
= Кикиндска „Садашњост“ доноси уводне чланке, најкрупнијим словима о значајној светковини тамошње — „Даларде“. Сасвим по Кикиндском програму!

* * *
‡ Пословица каже: Ко се боји врабаца, нек не сеје проју. Ал' према овоме и: Ко се боји колере, нек не сеје ђубре!

тако вештом писару као што је он био и могуће, да на простору од три прста дужине и три прста ширине испише име, презиме и занимање родитеља детета крештајемог!

Поред свију осталих својих добрих страна, поп Парца имао је још понајглавније три: није мрзео кад га удари шљивова грана или винова лоза, волео је јако да путује и да се сељака и никад, од кад памти за себе није био непријатељски расположен спрам лепог женског пола, нарочито ако је уз то оно било и по-младо. Е па ми ћемо имати част, да га упознамо у сва три правца, — ако т. ј. то моје читаоце занима и ако доведе још ниједном нису зевнули . . . .

Да су нешто знали наши сељани она два округа, у којима је поп Парца за својих 25 година поповања — од како је из Турске пребегао, — провео у вечитом сељакању и мењању села и нурија да су дакле знали француски или још боље, да су читали скупљена дела Евжена Сија и његов роман „Вечни јуда,“ они би за цело пали, не на теме, но на срећну мисао, да поп Парцу прозову вечитим јудом. Истина ја неznam, колико би то дирало оног адвоката, кога су већ тако прозвали, што му други име преотимље, — ал' тек могли су свог пона с правом прозвати „вечитим јудом“ . . . .

Јест ал' заборавио сам четврто добро својство поново, на коме је жахао т. ј. његова коња. Он никад није био да није коња држао; па како је у свему волео промену,

И В Е Р Ј Е.

Кикиндска „Садашњост“ доноси у своја три-четир броја једно за другим, у уводним чланцима, најдебљим словима, извештај о светковини мађарске „Даларде“ тамошње, а о светковини 50-годишњег рада дра Јов. Суботића, која је у исто време пала, доноси извештај у једном једином броју, доле у подлиску и најситнијим словима!

Ваља још и то знати, да је о светковини „Даларде“ било разговора на банкету о „мађарском богу“, а један наздрављач је јавно исповедио, да је цел „Даларде“ — по мађаривање.

Ала је то милина узети 28. бр. „Садашњости“, па преврнути другу страну! Више подлистачке линије дебелим цицера-словима чланак о паради „Далардиној“ под насловом „Два дана славе“, а доле испод подлистачке линије најситнијим словима: „Др. Јован Суботић и 50-годишњица књижевног рада му.“

И наравно чланак о „Даларди“ је у овом броју „настављен“ и још стоји „наставиће се“ у идућем, а о суботићевом педесетогодишњем раду на српској књижи и просвети доста је и у том једном броју!

У „Садашњости“ (бр. 28) читамо у извештају о светковини „Даларде“, како је један наздрављач истакао „за цел „Даларде“ ове мађарење, соколио њу је да тој цели неуморно спешу и изрекао је наду, да ће успети.“

Тако у извештају „Садашњости“, а у истом из-

то је био и страхан џамбас — мењао је и трампавао свог коња у години бар 5 пута. Некад је цигане преварио па су му узели за хрђавијег коња приде, а некад су опет њега цигани преварили, па је он њима дао приде а они њему узели бољег коња. У осталом, то му се и не може толико замерити, бар није био стручњак. Па и опет је био срећан, што је имао с циганима посла а не с Чивутином Вајсом, који набављаше некад за војску коње, па маторог ђогата овиксује и навраћи, метне му с опрштењем паприке под реп и онда превари и „стручну“ комисију и стручног марвеног лекара, који кешу примају у младога вранца. Ал' сваки тако не може положити испит своје стручности и свога знања, тек поп Парца био је толико бар мајстор, да и ако је за здравог добио ђоравог, мало сипљивог и понекад сакатог коња, — он бар није за то вукао ни од кога плату, нити му се опет десио такав малер, да место ђогата помисли да је вранац, ма да је у погледу година код трамплиених коња, био врло осетљив, као год при казивању својих.

Е тако он је све по избор коње жахао и био сигурна муштерија свију оних коња, који су имали ту срећу или несрећу, да их нико није хтео купити друкчије, него док не прође кроз циганске руке и кроз циганску школу.

Да су сељаца читали „Нови београдски дневник“ и да је онда излазио у преводу „Плевна, роман Грегора Самарова“ они би га лепо насамарили т. ј. они би учинили

вештају вели се и то, да ће им та два дана славе, остати у „пријатној успомени“.

У „Српском колу“ (бр. 52) после једне белешке о „првосвештенику нашем Герману“ и његовом поклону мађарској академији, долази друга белешка нека о „Стармалом“. Ова нас белешка јако сећа на пословицу: „Кад мачка није код куће онда мишеви коло воде.“ Писац те белешке није схватио провију и појенту у једној анегдоти „Стармаловој“, а ни цел песме на првој страни, те се усуђује потметати „Стармаломе“ да он чак „за љубав“ овом или овом „владаоцу“ доноси ову или ону ствар. У анегдоти оној сасвим је јасно да се исмева падиша, а не ко други, јер њега нико нити молује нит купује! Прочитајте још једаред, па нос у футрол!

Ђука. Тај се др. Кох канда мало задоцнио.

Шука. А у чему то?

Ђука. Са његовим доказивањем, да не ваља у лице поливати, јер колерина клица у влази напредује, коти се, а у сувом гине.

Шука. А зар је то когод пре њега знао?

Ђука. Па новосадски магистрат зна то већ одавно и по том се увек влада.

Ђука. Да ли је зубни лекар др. Дик овде у Новом Саду?

Шука. Шта зар те боли зуб?

Ђука. Не због тога, него виш како су нам сокаци пуни руна и јама, па би добро било дати их п л о м б и р а т и.

Ђука. Знаш ли ти шта је то н а т р а ш к е ?

Шука. Знам, то је кад се ради што онако, како не би требало.

Ђука. На пример, кад се у Новом Саду допусти, да се на Дунаву више вароши чине и перу коже и вуна и сипа ђубре, а ни же вароши и пливаонице да путунције захитају дунавску воду за пиће целој вароши.

Баш му је казао.

Један сељак дође у С—во, да се суди. Случајно добије парницу, а није се надао, да ће победити противника. Кад се ствар сврши, приђе он ближе судији, па му рече: Господине! сад ћу ти казати нешто, што ти до данас нико није казао. Судија га љубопитљиво погледа, а сељак му рече: „Ти си поштен човек.“

Варјача.

Краљевски шумар Н. у Моровићу рече Милошу Ждерићу да је за његова господара извоз т. ј. продавање извоза до конца априла дозвољен — да би се исти цифрастије на томе захвалио одговори „Со, дас ист шен хер ферстер, вир хабен алсо ди ферленгерунг бис цум цвирн (конац) април ерхалтен.“

упоређење с њиховим попом и Черкезом, јер и он као и Черкез није дању ни ноћу слазио с коња. Био је права звезда луталица коњска т. ј. као за звезду луталицу тако ни за њега не знаш кад ће отићи, кад ће се вратити и откуд ће се на своме коњићу појавити. У том погледу, био је у толико срећнији што није могао за своје ноге казати „што пате под лудом главом,“ јер су га туђе ноге (коњске) носиле докле кукавне луталице преко целог неба штепују: пер педес апостолорум — пешке.

У осталом што јест јест, ал' шалу на страну! Поп Парца је озбиљно вршио своју дужност, кад год би ко умро у селу — он би на дан пратње нашао каквог посла или код суда средског или код окружног или на свом имању у другом неком 2 сах. удаљеном селу и како је био увек тако у послу, он би успут (јер гробље му је било сваки пут успут) и кад полази и кад се враћа — натакао себи на коњу петрахиљ, натрапао коња у порту, прочитао мртвацу онако с коња сцело; па како обично нико у селу није знао (осим неколико трговаца) читати поповске књиге, као ни поп сам, што није знао а он је носио све своје знање, ка' онај римски филозоф са собом, у својој глави, то је он за рана од свију молитава, служби и љетурђија у брзо схватио праву есенцију, језгро свега тога и тако је брзо био готов и с опелом. Но ни пошто не би пропустио да за овако пола пратње и пола опела не запла-

ти целу прописану таксу. Зар је он крив, што има свакад толиког посла!

Па ако ћемо право рећи и јест' поп изложен највећем искушењу! Дође да се траже род—момак и девојка, да се узму; од 5. степена сродства закључно могу ти помоћи некад поп, прота ил' владика, — ал' на ближе не може ти помоћи ни конзисторија, ни архијерејски сабор, ни читав васељенски сабор.

Јест ал' што ни прота, ни владика, ни конзисторија ни сви светски сабори не могу учинити — да начине да род момак и девојка, нису род — то је могао само поп Парца, ако је само хтео; а он је обично хтео кад су родитељи богати и кад им се деца особито милују. Да је поп Парца знао, да је Адам Смит, народни — економ заведео поделу рада, он би га као икону уоквирио чело свог кревета, обесио; јер на основу „поделе рада“ само, могло се завести и извести у данашњем веку напретка, веку удружења и најновије и најтврђе начело, снага и моћ државе, извор и утока хијерархијске организације у свима сталежима — начело „поделе одговорности!“ Поп Парца и ако нигде није учио, искусио је врло добро, да више очигу — боље виде, да више људи, више урадити могу, да оно што један не може, да то њих неколико кад послао поделе могу врло лако, па тако и што поп, прота конзисторија и. т. д. не би могли сваки за се учинити, то

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB

УНИВЕРЗИТЕТСКА

БИБЛИОТЕКА

Ђира. Ја сам већ толико пута чуо да код нас помињу неку државну идеју. Били ти мени знао какваци шта је то?

Спира. Ја ти то не знам казати онако по књишки, али то је то, да се од свију нас који нисмо и нећемо да будемо Маџари умеси један велики маџарски колач.

Ђира. Али за бога, десет милиона Не маџара, то тек није шала. Ја мислим да су маџарске руке слабе да толико тесто умесе.

Спира. То они и сами виде; за то га и не месе рукама, него ногама.

П у с л и ц е.

Таман „Застава“ показала мало белих зуба пештанској благодарности, ал ево дође из Загребa бурунтија, да ју је српски владино-народни клуб изабрао за свој орган. И тако ти је овај нови Херкул опет на раскршћу, — или ће да одбије нову почасти, или да се опет према Тиси понизно кланТоши и Бек-ељи,

Кад је већ говор о зубима, познато је да људи своје рођене зубе лако не ваде; али ако имају фаличан „г е б-и с“, тај се мо. е према потреби десет пута на дан водити и уметати.

Кад људи промукну, бабе им дуну у грло нишадор. У Србији се то употребљује као презервативно

кад се сви сложе и на себе ствар узму — онда је све могуће, па и да род није род.

Е ал' ако је поп Парца знао теорију горњег начела економског, он је још боље знао и практиву његову: — гди више радних руку, ту боље и посао иде па се и више ране троши, за то је он веровао у народну пословицу: „благословене многе ручице а проклете многе — — гусе,“ те тако аналогично томе знао је, кад за мазање једног точка треба шака масти, онда за подмазивање четир точка треба четир шаке масти и зато се он подухватао само код бољих газда, да им деци изради, да — нису род.

Па тако му је било и других ваздан тешких брига и дужности. Свештеник је прави духовни отац своје селу: ако коме затреба новаца, ту је отац Парца да помогне наравно као у веку рачунском е пристојним интересом, 20, 30 50% по начелу слободе трговања — по погодби) Ни чега се он није поносио, што му је у торбу уносило.

Него нашем поп Парци у част морам признати, да је био врло вешт човек: знао је чији праг треба обилазити т. ј. чешће пролазити, на чијим вратима покуцати, коме се удварати, коме дошаптавати шта се о њему и гди обично ружно говори и што је он онако случајно дочуо и све такве ствари! Па је због те своје промућурности, природнога свога дара много боље пролазио, него да је бог те пита какве школе свршио! За то у нужди и невољи није никад стајао безномоћан и скрштених руку, нити је опет лунао главом о зид . . .

средство. Од нишадора се даде само половина дозе (Ниш), па онда ни један посланик не промукне.

Даклем Емилијан није наш јединац; имамо ми још једног доктора богословије, који је надахнут истим духом, а то је архимандрит Милаш. — Емилијан је истина у Карловцима, а Милаш у Далмацији, али зато су ипак **АА**.

„Застава“ је кикиндски програм тако преуносила, као да ће с места цео народ пропевати, чим би тај програм примио. Многи су га и примили, — а је ли ко пропевао услед тога програма. До сада је пропевао само вршачки адвокат Ј. Бурнас, али и тај би био боље чинио да је седео код куће па плакао.

Ономад је у сред Беча један делија сасуо пуну кутију соли и паприке својој неверној драгој у очл. Овако се што тамо дешавало више пута, — али само вернима. А сад ево дође ред и на неверне.

Ових дана били су неки Маџари у Прагу, да виде ново чешко позориште. Чеси их дочекају депутацијом и поздраве их на маџарском језику. То се маџарима тако допало да су им и они захвалили на маџарском језику. Сад се спремају многи млади Чеси да иду у Пешту, да се тамо вежбају у учтивости.

Ал' није ни то свакад тако било. Бивало је време, када и поп Парца није умео да се довије како треба да се понаша — то је било докле је код њега важио систем примања у натури а од како је завео систем полагања мјутавих — од тада му иде као подмазано!

Е да то расветлимо примером, ма да то не чине ни сви професори хемије и физике при предавању свом — ал' мени је много стало, да ме читалац разуме. Кад је Парца био у једном селу он је кибио једног сељака богатог газду и није му дотле хтео сина венчати, што му је неколико само недеља до приписаног броја година недостајало, докле му није сељак обећао дати пласт сена. Кад је поп свршио венчање он, како му било понестало сена, погоди троја кола, па хајд' с људма по сено да превезе пласт Ал' хоћеш, тамо чова спремио оклагију позамашну, па не да ни промирисати, „грдни попе, какво твоје сено у моме котору! кад си ти њега купио кад ли платио!“

Поп шта ће но натраг, јер да скида чивит с коже па да га продаје женама за бојење пређе, није му се видило пробитачно. Е од тада се, за то што није смео никоме ни зуцнути о тој срамоти, ни тражити другим путем и судом, оно што не може добити он се зарекао, да ће само примати „мутаве“ т. ј. новац он не уме да прича, мален је и стане у сваки шпак а немора се с колима као пласт преносити.

(Продужиће се.)

Проба пера.

XXXI

Ко ј' кројачу дужан —
 Е па нека, нека!
 Ко је праљи дужан,
 Праља ће да чека.
 Ко крчмарску конту
 Не може да плати:
 Име ће му стојати
 Са кредом на врати.
 Ако ј' дужник минорен —
 Браниће се тутор
 Не платиш ли порцију —
 Ту је егзекутор.
 Дугујеш ли брату свом,
 Лако ћеш с' одужит'.
 Дугујеш ли Чивуту —
 Рок ће се продужит'.
 Ал пред судом највишим
 Не будимо ружни, —
 Авђелићу Герману
 Не остајмо дужни.

XXXII

Наш попа.

Наш је попа од они
 Бољи и ваљани;
 Само што се на предигу
 Не мош' да накани.
 А знате ли за што?
 — Он од тога пати:
 Попадаја дан и ноћ
 Предице му чати.

XXXIII. VI

Нека извесна сабља.

Има нека сабља,
 (Знам ја и чија је)
 Та се увек оштри,
 Да у миру сјаје,
 Та се увек оштри,
 Да страха задаје;
 Та се увек оштри,
 Догод претње траје.
 А кад једном дође
 До озбиљног трења —
 Сабља биће истрошена,
 Од силног оштрења.

Г-д-н.

Неки опасни знаци.

- А. Знам шта је ново?
 Б. Шта?
 А. Чортановчани правили револуцију на Бешчанској рестаурацији.
 Б. Та ваљда није, па како?
 А. Хо мај, сва Бешка с околином ври, а ти не знаш — „п или у здрав ње кнезу.“

Б. Та каквом кнезу?

А. Па Чортановачком!

Б. Па онда?

А. Па пили и књагињи!

Б. Е па то је његова жена.

А. Е ал су и певали!

Б. Па каква је онда то револуција што су певали?

А. Па каква! здравили па певали све саме Руске песме а ни једне Мађарске.

Б. Шта? зар зна ко Руски ил Мађарски у Чортановци.

А. Та не; нег певали све саме црквене песме, е а то се пева исто и у Русији.

Б. Е па?

А. Е па! сад ће Бешчанска мађарска господа с бирташем да их туже баш самом министарству да су револуционари и да стоје у свези са кнезом књагином а може бити и са свом Русијом.

Б. Може и то бити — знатно је место а и на згоди су брате.

Пец.

Шта је баба врачара у Београду дочекала.

Господина Н. у Београду заболел врат, добио крајнике, шта ли. Доктор му нешто приписао, ал его се већ смркло, а њему још није боље. Дај, зови бабу, врачару, шат она помогне. Баба намаза оба палца не знам каквом машћу, па га поче гњечити по врату говорећи: „У вече и жљезде и звезде у јутру ни жљезде ни звезде.“ Кад то чу болесник (који је пре неколико дана добио звезду за неке заслуге) он се разрогачи на бабу па се продера: „Не лај, баба — једва сам ја дочекао звезду, — па зар да је већ сутра изгубим!“

На то се баба насмеја, па окрену другу ноту: „колико на врату жљезда, толико на капуту звезда! — колико на врату жљезда толико на капуту звезда!“

А г. Да, — хоћу рећи г. Н. разведри лице: „Жива била, баба Ево, сад ми је већ мало одлануло.

Палиулац.

Quid pro quo.

Чика Марко у М. дође синоћ мало накресан кући. Чим на врата он загрли жену па је пољуби у нос (хтео је да је пољуби у чело, — ал није погодио), па јој рече: Знам шта жено, од сад ћеш ми сваки дан кувати киселе карбонадле.

Жена се тој наредби зачуди па га запита: А зашто то?

Чика Марко, који се већ пружио био на кревет одговори: То је добро против колере.

— А ко ти је то казао?

— Па ено стоји у новинама.

Жена опази да му неке новине из џепа вуре, узме да их чита и наштавши чланак о колери вађе и шта се тамо препоручује против колере.

— Али за бога мужу, овде се не препоручују киселе карбонадле, него карболна киселина.

Марко је већ био у полак заспао, па само промрмољи: Да, да, ти све мораш боље да знаш. Н.

Разна доба, разна и оружја.

Док бијаши с Турци
Делити мегдана,
Требало нам много
Перних буздована.

Ал од како наста
Та чивутска ера,
Сад нам треба много
Буздованских пера.

Сигуран савет.

Бог и душа, свет је овај
Баш лудница права;
Куд се макнеш, свуд ћеш срести
Ваздан лудих глава.

За то, брате, ако мрзиш
Гледати суклага:
Из собе се немој маћи, —
Закључај и врата.

А рад пуне сигурности
Твога очњег вида,
И зрцало, ако имаш,
Скини га са зида.

(N. Fl. Vl.)

Није одавде.

Држао поп придику у П. Придика је тако лепа била,
да су се сви људи расплакали. Само је један стајао мирно
као каменита стена.

— А шта ти брајко не плачеш? — запита га комшија.
— Ја нисам одавде, ја сам из друге парохије.

Нежан муж.

Жена: . . . Наравно, ти не би ни онда за мене
марио кад би умрла, ни на гроб ми неби изашао. .

Муж: Покушај најпре, па онда говори! . . .

Мало леда.

Господар: Но ово је баш мало леда за 20 новч. !
Трговац: Та ваљда вам не могу дати толико да
се тоциљате по њему !?

Добри учитељ.

Отац. Но синко! Како то, те ниси и давас затво-
рен преко ручка у школи?

Син: Па тако, оче! Учитељ се данас врло лепо понашао.

Уредна варош.

Један пијаница (пада у јендек) Но, једнако се
тужи свет да нема код нас доста канала. Ја већ ето у
трећи падам д јутрос!

Горак комплимент.

Једна раскалашна женска (Једном научења-
ку.) Дал је то погрешка молим вас, што се ја срдим због
комплиментâ, којима ми лепоту хвале?

Научења к: Боже сачувај! С правом се може човек
срдити, кад чује лаж.

Паметна жена.

Нека госпа је уживала у том кад је могла ма кога
одвратити од пушења.

— Највећма шкоди цигара. Окрађује живот.

— Ах, примети један младић, мој стриц је свог века
пушио на цигаре, па је ипак здрав ко челик. А већ му
је 70 године.

— А да није пушио већ би му било 80 година одго-
вори паметна женска.

скупио К.

На питање у „Српск. Колу“.

У 52. броју „Срп. Кола“ стављено је на „Стармалог“
неко „паметно“ питање, на које он само за то одговара,
што држи да је то питање приослало какво добро, лудо,
мало детенце, које је хтело да покаже, да већ и писати
зна, — а ми децу волемо и ради смо их увек поучити, све
до границе оне пословице, која вели: „Што луд све зна да
пита, па то ни сто мудраца (а камо ли један Стармали:)
не могу одговорити.“

Даклем, чедо моје, обриши лепо носић (да ти га не
морам ја убрисати:), седи ми на крило, па чуј што си хтео
да ти разјасним.

У анегдоти оној, за коју си ти запео, пао и носић свој
разбио, ту стоји шта је на питање турчиново Србин „оз-
биљно“ одговорио. У тој речи: „озбиљно“ лежи сва про-
нија. Да, збиља, ал ти још и незнаш шта је то пронија. —
е онда је с тобом тешко разговарати. Знаш Србин је рекао
да се кнез Никола (т. ј. слика његова:) може свугде купи-
ти, (јер је свако тражи:), а Султан (т. ј. слика његова:) не
може се ни за које новце добити (јер је нико код нас не
тражи, па је за то нико и не продаје:) Тиме је хтео да
Турчина скине с врата, нека Турчин разуме овај одговор
како је њему драго, а како је Србин мислио, то промућур-
ном човеку не треба доказивати, иначе та анегдота не би
ушла у „Стармали“ него у какав турски лист.

Анегдота се завршује тиме, да је Турчин био овим
одговором задовољан, али је ипак „главом вртио“. Да си и
ти, чедо моје, мало главицом мућнуо, и ти би са одговором
Србиновим био задовољан, много више него Турчин; наме-
јао би се простоти Турчиновој и не би се у теби окотила
сумња да „Стармали“ већма воле турског цара него Срп-
ског кнеза, за које те морам мало и за уши повући (и то
не горе: да буду још веће, него доле: да буду мање:). А
сад иди па се похвали какав си одговор добио.

Наравна ствар, кад би се „Српском Колу“ знало пра-
ва одговорна уредника (који би одговоран био и
према публици а не само према власти.) имао би човек и
њена шта запитати, запитали би га: је ли нама данас нај-
преча потреба забадати трн у здраву ногу или би можда мо-
гли што паметније радити? Но немамо кога то запитати,
зато то питање одпада, — али ће можда са свим друго пи-
тање у место њега скоро сазрети, — и време би било.

Стармали.

Једна од најглавнијих шкодљивости при пушењу цигарета је, што већим делом рђав квалитет папира пушачу свакојаке непријатности проузрокује; папир се овлажи, залепи се за усне, и често надођу главобоља, несвестица и т. д., а због непријатног мираса изгорелог папира биће напослетку цигарета из салона искључена. Све ове несношљиве прилике могу се избећи добрим папиром за цигарете. А такав је без приговора по суду свију консумената париска трговина „Le Houblon“ од Cawley & Henry. Исти је чисто-бео, без додатка икаквих боја и хемијских средстава, не може се овлажити и при горњу не оставља мириса. А тим поводом је и консум „Le Houblon-а“ врло јак, У Аустро-Угарској тржишту се дневно преко 10,000.000 цигарета од „Le Houblon“ папира, а потрошња расте сваким даном а дуванџије све више и више припознају добра својства Le Houblon папира,

Консум чувеног папира „Le Houblon“ је с тога тако знатан, па је у последње време и нашао подражавалаца. — И због тога упозоравамо купце, да пазе на познату штитицу. — У осталом сви ће подражаваоци бити од Cawley & Henry-а пронађени и кажњени, да би консументи добили само прави добри папир „Le Houblon“

Прво ц. кр. прив. Дунавско паробродско друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1884. до од 1. априла даље наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и станице НА ТИСИ: Средом и недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: Средом, петком и недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА-ВАРНЕ: Недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у БУДИМПЕШТУ: Сваки дан у 10^{3/4} сах. пре подне.

Н. Сад. 30 марта 1884.

Агенција.

ОГЛАСИ.

НАЈБОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЈЕ ПРАВИ
LE HOUBLON
ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од CAWLEY & HENRY у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете прави, ако је на сваком листу отисак Le Houblon и ако сваки картон има марку штитицу и сигнатуру.

500 FEUILLES
FORMAT FRANCAIS
CAWLEY & HENRY C. C. FABRIQUE PARIS.
Cawley & Henry
Propriétaires du Brevet.
SEULS FABRICANTS.
Fac-Similé de l'Etiquette 17 Rue Béranger à PARIS.

1—36

Слободан сам пошт. публици јавити, да из моје радње женске готове хаљине и то: Мантиле и кишне Огртаче (Regenmanteln) као и шифонско платно коначно напуштам, и цене испод фабричних цена бележим. Мантиле 1. ком. од ф. 9.— до ф. 15.— Огртаче за кишу 1 ком. од ф. 6.— до ф. 12.— Шифон 1 ком. од ф. 7.50 до ф. 9.50. Ово је најзгоднија прилика за

ИЗЛОЖБУ У НОВОМ САДУ

почетком Аугуста о. г. посетила буде; нарочито пак, свака вредна удавача може ту zgodnu прилику употребити, с мали новци до потпуне опреме доћи.

Осим горе наведеног препоручујем огроман избор Мушка и Женска веша, сваковрстни чипака, францни, свилени и атласки пантљика; Мидера, разног веза, Булева бела и у бојама, Атлаза у бојама и белог за венчане хаљине, Шлајера за лице и венчање, почети послова, кишобрана, Сунцобрана, Лепеза, разних корпи, Дуванџара, Новчаника, Брошева, Сапуна, Парфима, Даменпудера, и т. д.

Све послугом солидном а ценом најнижом утврђеном препоручујући се пошт. публици јесам с поштовањем

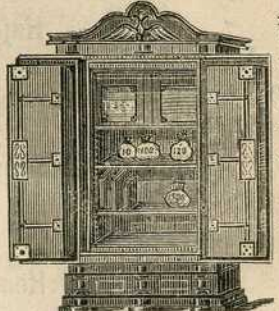
Стева Димитријевић

3—3

трговина „код златне кугле“ у Новом Саду.

 КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике
ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

16—33